

El llenguatge

Agradar 8/xi/1980

El subjecte del verb agradar no representa el qui experimenta un goig o sent una impressió agradable, sinó el qui o allò que causa aquest goig o aquesta impressió: si la frase comporta la menció explícita de la persona que els experimenta, aquesta menció es formula per mitjà d'un complement indirecte o datiu. En la proposició *Li agrada la música clàssica*, el pronom *li*, complement indirecte o datiu, representa la persona que experimenta un goig o plaer, i el grup nominal *la música clàssica*, que és el subjecte, representa allò que és causa o font d'aquest plaer. El llenguatge espontani, naturalment, no té necessitat d'aquestes nocions gramaticals per a resoldre satisfactòriament tota mena de frases amb el verb *agradar*, talment com resol d'esma totes les construccions que corresponen al seu sistema expressiu sobre les quals no s'ha exercit una influència pertorbadora. Es observable, però, que l'expressió popular tendeix a emfasitzar aquest complement de designació personal del verb *agradar*, que sent com a element principal de la frase, talment com si la seva condició de datiu li conferís un relleu inferior a l'adequat, èmfasi que es manifesta, quan el complement s'ha de representar per un grup nominal, en construccions pleonàstiques o radundants: *A la seva mare, li agraden molt les violetes; Li agrada molt la música, a en Bernat.*

Aquesta preponderància que hom sol atribuir al complement indirecte del verb *agradar*, pel fet que és sempre —o gairebé sempre— de designació personal, mentre que el subjecte molt sovint designa una cosa, fins i tot moltes vegades abstracta, i que en l'expressió espontània es resol simplement en construccions emfàtiques, en el llenguatge culte o escrit arriba, tal com podem comprovar de tant en tant, a provocar alguns casos de concordança entre el verb i aquest complement (sentit, per tant, com si fos un subjecte). Vet aquí un exemple que sorprenem en un text original, i no pas, certament, descurat: «*Li agrada els llocs secs o humits*». Resultaria igualment incorrecte de dir «*Ens agraden molt la música*», i l'error seria encara més fàcil de cometre en frases de relatiu: «*Són uns elements als quals agraden molt de fer barrila*». No és, però, com se sap, amb el complement datiu, per molt que hom el vulgui emfasitzar, que ha de concordar el verb, sinó amb el subjecte: *Li agraden els llocs secs o humits; Ens agrada molt la música. Són uns elements als quals agrada molt de fer barrila.*

Albert Jané